

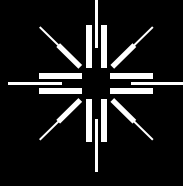

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
Endüstriyel Tasarım
Bölümü
Özel Sayısı

<http://id.iyte.edu.tr/>

Research Highlights

Yıl: 2014 Sayı: 6

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Research Highlights

ENDÜSTRİYEL TASARIM BÖLÜMÜ ÖZEL SAYISI

İçindekiler

Genel Bilgiler		4
Araştırmalar		7
İçimizden		14

2014

Önsöz

Prof. Dr. Önder Erkaslan
Endüstriyel Tasarım Bölümü

Research Highlights

Merhaba değerli Research Highlights okurları, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Endüstriyel Tasarım Bölümü'nün tanıtım sayısına hoşgeldiniz.

Endüstriyel Tasarım Bölümü, İYTE'nin temel kuruluş amacı olan lisansüstü odaklı, disiplinlerarası araştırma ve sanayi ile işbirliği içinde eğitim verme ilkeleri doğrultusunda, 1992 yılından bu yana yenilikçi araştırma faaliyetlerinin yanında sanayinin beklentilerini karşılamak amacıyla periyodik olarak güncellediği müfredat programıyla yüksek lisans eğitimini sürdürmektedir. Kuruluşundan bu yana ETAK (Endüstriyel Tasarım Akademik Konseyi) üyesi olan bölümümüz, üstün nitelikli eğitim ve araştırma faaliyetleriyle, endüstriyel tasarım eğitim ve mesleğine yön vermektedir.

Öğretim üyelerimiz ve öğrencilerimiz ulusal ve uluslararası yarışmalarda çok sayıda ödül alan projeleriyle araştırma, geliştirme ve uygulama alanında önemli bir birikime sahiptir. Bölümümüz, 2013-2014 eğitim ve öğretim döneminde doktoralı, Türk ve yabancı öğretim üleriyle Human Computer Interaction, Usability, User Research, New Product Development, Country-specific customization, Design Theory and Criticism, Cinema-Architecture and Design, Memetics in Industrial Design Project and Change Management, Simulation and Decision Support Studies, Mobile Services, QFD Applications and Product Optimization, Design Policy and Curriculum Studies, Quality improvement in industrial design education programs, Affective strategies in design and communication programs, products, practices and processes alanlarında araştırmalarını sürdürmektedir.

Kurulduğundan bu yana 54 yüksek lisans öğrencisi eğitimlerini tamamlayıp başarıyla mezun olmuştur. Mezunlarımız, Vestel, Ford, Karsan, Alfemo gibi şirketlerin Ar-Ge bölümlerinin yanında üstün nitelikte eğitim veren yurtiçi ve yurtdışındaki üniversitelerde öğretim üyesi olarak istihdam edilmekte; doktora araştırmalarını sürdürmekte, bir kısmı ise kendi tasarım ofislerinde çalışmaktadır. Endüstriyel Tasarım Bölümü, 9 öğretim üyesi, 7 araştırma görevlisi, halihazırda 20 lisansüstü öğrencisiyle sadece yüksek lisans eğitim ve araştırma odaklı faaliyetlerini sürdürmektedir. 2013-2014 Güz döneminde, tasarım alanında marka kimliği olan Danimarka, İtalya ve İsveç'ten Erasmus kapsamında gelen öğrencilerin oranı %15 idi. Endüstriyel Tasarım Bölümü, İYTE'nin kuruluş vizyonuna bağlı kalarak tasarım disiplinine ileri düzeyde bilimsel çalışmalarla katkılarını arttırarak sürdürmek için iki yıldır üstünde çalıştığı Endüstriyel Tasarım Doktora Programını 2014-2015 döneminde hayata geçirecektir. 2016-2017 eğitim ve öğretim döneminde tıbbi cihaz sektöründeki inovasyon ve tasarım talebini karşılamak amacıyla Tıbbi Cihaz Tasarımı/Medical Device Design alanında bir yüksek lisans programı açmak bölümümüzün hedefleri arasındadır.

Sevgi ve saygılarımla,

Prof. Dr. Önder Erkaslan
Endüstriyel Tasarım Bölümü

Genel Bilgiler

Research Highlights

Endüstriyel Tasarım Bölümü

İYTE'DE ENDÜSTRİYEL TASARIM

Mimarlık Fakültesi bünyesindeki Endüstriyel Tasarım Bölümü 1995 yılında tezli yüksek lisans eğitimi vermek üzere kurulmuştur. Mühendislik ve Fen Bilimleri Enstitüsü'ne bağlı olan yüksek lisans programımız aynı yıl ilk öğrencilerini kabul etmiştir.

Bölümümüzde sunulan lisansüstü eğitim programı, bir araştırma programı olmasının yanı sıra, pazarlama ve bilim-teknolojideki yeniliklere odaklı proje geliştirmeye ve endüstriye entegre olmaya yönelik olarak kurulmuş bir programdır. Türkiye'deki ilgili endüstriyel sektörlerin ihtiyaçları ile enstitünün uzun ve kısa vadedeki amaçları, bölümün kuruluş aşamasında oluşturulan eğitim felsefesinde önemli bir role sahiptir. Zaman içinde, Türkiye'de eksikliği hissedilen 'endüstriyel tasarım kültürü' kavramının oluşmasına katkıda bulunmayı ve endüstriyel tasarım kavramının günlük hayattaki öneminin ulusal ölçekte anlaşılmasını sağlamayı da kendisine amaç edinmiştir. Bu doğrultuda, anabilim dalımızda medya, iletişim, tüketim kültürü, endüstri mühendisliği, işletme-üretim yönetimi gibi alanlarda uzman yeni akademisyenler tam zamanlı olarak görev almaktadır. Seçmeli derslerde çeşitlilik sağlanarak endüstriyel tasarım disiplininin olabildiğince çok boyutlu bir şekilde öğretilmesi hedeflenmektedir. Önümüzdeki dönemde, hem teorik hem pratik derslerimiz ile, ulusal tasarım kültürünün oluşumuna katkıda bulunma hedefi doğrultusunda, batılı tasarımların görsel etkisinden kurtularak, tüketim dünyasının bir aracı olmayan, sürdürülebilir ve herkes için tasarım odaklı anlayış ile eğitime devam edecektir. Bu doğrultuda, pratikte de, SAN-TEZ, patent tescil, endüstriyel tasarım tescil ve faydalı model başvuruları öncelikli hedefler olarak belirlenmiştir.

Anabilim Dalımız, mesleğin gerektirdiği teorik ve teknolojik bilgi donanımına sahip yaratıcı, girişimci ve lider nitelikli endüstriyel tasarımcılar yetiştirmeyi, ulusal ve uluslararası gereksinimler doğrultusunda, tasarım, bilgi ve araştırmaları geliştirip, sonuçları ilgili kurumlarla paylaşmayı hedeflemektedir.

EĞİTİM HEDEFLERİMİZ: VİZYON, MİSYON

Vizyon

Bölümümüz, endüstriyel tasarım eğitimi çağın gerektirdiği teknolojik ilerlemeler doğrultusunda verebilmeyi, bu alanda yürütülecek araştırma ve çalışmalarla hem bir disiplin hem de meslek alanı olarak endüstriyel tasarımın gelişmesine katkıda bulunmayı ve bu bağlamda ülkede tasarım bilinci ve kültürünü geliştirebilecek nitelikli akademisyenler ve tasarımcılar yetiştirmeyi hedeflemektedir.

Misyon

Yukarıda belirtilen vizyonumuz doğrultusunda:

- 1) Endüstriyel tasarımın dünyada izlediği gelişim ve değişim çizgisini dikkate alan, disiplinin kültürel, sosyolojik, teknolojik, ekonomik boyutlarına vurgu yapan bir eğitim programı oluşturmak ve bunu sürekli güncel tutmak
- 2) Mesleğin gerektirdiği teorik ve teknolojik bilgi donanımına sahip, toplumun ihtiyaçlarını gözeterek, insan odaklı tasarımlarla fark yaratabilecek, nitelikli elemanlar yetiştirmek amacıyla verdiğimiz eğitimi disiplinlerarası bir yaklaşımla sürekli olarak geliştirmek
- 3) Alana dair akademik ve endüstriyel gelişmeleri takip eden, üretken, düşünen, sorgulayan, meslek etiğine sahip araştırmacı bireyler yetiştirmek
- 4) Endüstriyel tasarımı tüketim kültürünün hizmetinde görmenin ötesinde, hayatın sürdürülebilirliğini gözetken, sosyal sorumluluk projeleri de üretebilecek araştırmacılar ve profesyoneller yetiştirmek bölümümüzün öncelikli misyonlarıdır.

ALTYAPI

Bölümümüz kullanımına açık Merkezi Model Maket Laboratuvarı (100 m²) ve Merkezi Metal İşleri Laboratuvarı'nda (85 m²) 2 teknisyen çalışmaktadır. Merkezi Model Maket Laboratuvarı'nda freze, planya, menteşe açma makinası, tezgâh üstü taşlama makinası gibi birçok aletin yanı sıra, matkap, el zımparası, saç kesme makası gibi pek çok el aleti bulunmaktadır.

Merkezi Maket Model Laboratuvarı

Merkezi Maket Model Laboratuvarı

Merkezi Metal İşleri Laboratuvarı'nda ise atölye tipi tüm metal işleme ihtiyaçlarını karşılayacak donanım mevcuttur.

Merkezi Metal İşleri Laboratuvarı'ndan

Ayrıca Merkezi Bilgisayar Destekli Tasarım Laboratuvarı da 20 adet bilgisayar, A3 ve A0 tarayıcılar, plotter ve A3/A4 yazıcılarla öğrencilerin hizmetindedir. Sürekli lisansüstü öğrencilerinin kullanımına açık termal ve kişisel bilgisayar toplamı 42'dir.

Merkezi Bilgisayar Destekli Tasarım Laboratuvarı

Araştırmalar

Research Highlights

Endüstriyel Tasarım Bölümü

ENDÜSTRİYEL TASARIM BÖLÜMÜ

AKADEMİK KADRO

Araştırma Alanları

İnsan Bilgisayar Etkileşimi	İnovasyon & Yeni Ürün Geliştirme	Kültür & Tasarım	Tüketim Kültürü	Proje Yönetimi	Q.F.D.	İletişim ve Tasarım	Tasarım Pratiği	Tasarım Tarihi
-----------------------------	----------------------------------	------------------	-----------------	----------------	--------	---------------------	-----------------	----------------

Öğretim Üyesi

Öğr. Gör. Dr. BIJAN ARYANA	✓	✓					✓	
Prof. Dr. NURİ BAŞOĞLU	✓	✓		✓				
Yrd. Doç. Dr. ROMAN ONUFRUCHUK			✓	✓		✓		✓
Öğr. Gör. Dr. NİLÜFER TALU			✓	✓			✓	✓
Öğr. Gör. AYSUN AYTAÇ		✓	✓	✓			✓	
Yrd. Doç. Dr. AYÇA TUNÇ COX			✓	✓		✓		
Prof. Dr. ÖNDER ERKARSLAN					✓	✓		
Öğr. Gör. YANKI GÖKTEPE	✓	✓	✓				✓	

Dersler

Endüstriyel Tasarım Stüdyosu		A. AYTAÇ	A. AYTAÇ	A. AYTAÇ				A. AYTAÇ
İleri Ürün Geliştirme		N. TALU	N. TALU	N. TALU				N. TALU
Tasarımda Araştırma Yöntemleri					B. ARYANA			
Seminer					A. AYTAÇ		A. AYTAÇ	
Görsel Medya Kuramları							R. ONUFRUCHUK	R. ONUFRUCHUK
İletişim Tasarımı			A.T. COX				A.T. COX	
Tasarım Göstergebilimi			R. ONUFRUCHUK					R. ONUFRUCHUK
Ürün Yeniliği		B. ARYANA			B. ARYANA			
Sinema ve Tasarım							Ö. ERKARSLAN	
Ambalaj Tasarımı		Y. GÖKTEPE	Y. GÖKTEPE					Y. GÖKTEPE
Mobilya Tasarımı		Y. GÖKTEPE	Y. GÖKTEPE					Y. GÖKTEPE
Bilgisayar Destekli Ürün Tasarımı								Y. GÖKTEPE
Yeni Ürün Tasarımı		N. BAŞOĞLU			N. BAŞOĞLU			
Uluslararası Sinemada Anlatıcılık Tasarımı				A.T. COX				
Endüstriyel Tasarımda Özel Konular	B. ARYANA	B. ARYANA						

Nilüfer Talu

Modernlik Söylemi: Endişeli Bakışlarda Modern Birey¹

Anahtar Sözcükler: modernlik; modern birey; modern hayat; Foucaultgil söylem; söylem analizi.

On dokuzuncu yüzyılın son çeyreğinden günümüze, modernlik ve modern hayatın eleştirileri pek çok farklı disiplin üzerinden klasik teorik yazılar, imgeler, kültürel nesneler, mimari pratikler, bilimsel ve bilimsel olmayan makaleler gibi sayısız metin üzerinden beslenmektedir. Bu çalışmanın amacı sosyal bir durum olarak modernliği, farklı disiplinlerde üretilmiş çeşitli metinleri ile ve eşliğinde, modern bireyine odaklanarak bir söylem olarak ele almak ve analiz etmektir. Yapılan söylem analizi Michel Foucault'nun (1926-1984) Bilginin Arkeolojisi (L'archéologie du Savoir) (1969) adlı eserinde geliştirdiği kuramsal tartışma üzerine temellendirilmiştir.

Temel olarak Foucaultgil bakış, eylemleri, sözleri, yazıları, imgeleri kapsayan ayrıştırılmış ifade grupları ve düzenlenmiş pratikler aracılığı ile toplumsal yaşam üzerinde bir anlam, bir etki, bir algı yaratılışının mekanizmalarını araştırır. Foucault çeşitli ve birbirinden farklı metinlerin nasıl bir araya gelerek belli bir bakış açısını ve bir söylemi oluşturduğu üzerine odaklanır.

On dokuzuncu yüzyıldan günümüze felsefe, sosyoloji, edebiyat, psikoloji ve sanat gibi pek çok farklı alanda üretilmiş olan modernlik metinleri, bu doğrultuda, modern bireye yönelik bakışlar olarak ifadelerine ayrıştırılarak ele alınmıştır. Üretilen metinler çarpıcı ifadeler eşliğinde modern bireye odaklanmaktadır. Bu çalışma bu ifadelerin nasıl farklı üretim alanlarında çoğalarak, tekrarlanarak gruplandıklarını ve hangi dominant algıyı oluşturduğunu ya da modern bireyin nasıl karakterize edildiğini göstermeyi hedeflemektedir.

Bu nedenle bu metin de söylemin kuruluş mekanizmasına benzer şekilde ifadelerle, tekrarlarına ve çeşitlemeler halinde çoğalmasına dayanacaktır. Bu ifadeler kimi zaman açıkça kelimelerde yerini bulmakta, kimi zaman ise imgeler içine gömülme ve referanslar sistemine ihtiyaç duymaktadırlar. Ancak sonunda her bir söylem bir diğer bakışı beslemekte, hatta üretmekte ve 'Modern birey mutsuzdur' diye vurgulayabileceğimiz bir ifadenin eşlik ettiği baskın bir algıyı oluşturmaktadır. Ortaya çıkan ifadelerin değerlendirilmesi baskın algının endişe dolu vizyonlar tarafından beslendiğini

¹ Tüm makale için bkz. Nilüfer Talu, "Modernlik Söylemi: Endişeli Bakışlarda Modern Birey," METU JFA 2010/2. ss. 141-171. Bu çalışmanın temeli, "The Phenomenon of the Home in Modern Culture: Transcendental Homelessness and Escape Fantasy at the Intersection of Art and Design" (Modern Kültürde Ev Olgusu: Sanat ve Tasarım Arakesitinde Zihinsel Evsizlik ve Kaçış Fantezisi) başlıklı, Haziran 2008'de İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü Mimarlık Fakültesi'nde onaylanan doktora tezime dayandırılmıştır.

göstermektedir. Bu vizyonların beslendiği başlıca kavramlar ise yalnızlık, yabancılaşma, bireyselleşme, yersizlik-yurtsuzluk ve ev özlemidir.

Bu çalışma modern kültürde, yalnızlık, yabancılaşma, bireyselleşme, yersizlik-yurtsuzluk ve ev özlemi gibi temalardan beslenen modern bireye yönelik endişe dolu bakışları 'Modernlik', 'Modernlik Söyleminin Epistemesi', 'Modernlik Söyleminin Etkinleştirici Stratejisi' adlı başlıklar altında ele alır. Bu söylem Descartesçi düşünce sisteminde kök salan, modernliğin görsellik üzerine kurulu dilini ve sanayileşme ve küreselleşme eşliğinde de, kültürel, ekonomik, toplumsal ve psikolojik bir durum olarak modernliği tartışmayı gerektirir. Bir modernlik eleştirisi olarak bu çalışma, modernlik eleştirisinden ayrı düşünemeyeceğimiz modern bireye yönelik söylem(ler) i, edebiyat, sosyoloji, felsefe gibi disiplinler arasında üretilen yazılı kuramsal metinler (söylenenler) ile bazen salt sanat, bazen ise sanat ve tasarım arakesitinde üretilmiş olan, Modernlik söyleminin etkinleştirici stratejisi olarak beliren, söylemsel nesneler (görünenler) arasında metinler arası okuma yaparak yorumlar. Başka bir deyişle, bu çalışmanın amacı modernliğin görsel retoriklerini formüle etmek, söylemin atomu olan ifadelerine ayrıştırmak ve Foucaultgil söylemsel oluşumda bir söylemsel metnin başka metinleri nasıl ürettiğini göstermektir. Sonuç bölümü olan 'Endişeli Bakışlarda Mutsuz Birey' başlığı altında modernlik eleştirisinin ürettiği ifadeleri gruplar. 'Modern birey mutsuzdur' ifadesini, tüm diğer endişe verici ifadelerin uzantısında ayrıca gözlemler ve kendisi bu araştırma metninin atomu olarak ayrıca üretir.

N. Aslı Kaya ve Önder Erkarlan

İzmir Kent Merkezindeki İlköğretim 6. ve 7. Sınıflarda Kullanılan Sınıf Mobilyalarının Antropometrik Ölçülerinin ve Uygunluğunun Değerlendirilmesi ve Bir Tasarım Önerisi Geliştirilmesi

Bu proje, İzmir kent merkezindeki ilköğretim 6. ve 7. sınıf öğrencilerinin antropometrik ölçülerinin, literatürce belirlenmiş bilimsel koşullar altında elde edilen veriler ışığında belirlenmesi ve bu verilerin sınıf mobilyalarının yeniden tasarımında etkin bir şekilde kullanılması üzerinedir.

Türkiye'deki toplam nüfusun %16.97'sini oluşturan; 5-14 yaş grubundaki 12.686.751 ilköğretim öğrencisi, ortalama olarak günde beş saatini okul sıralarında oturarak geçirmektedir². Saatler süren bu kullanıcı-ürün etkileşimi göz önüne alındığında, okul sıralarının 12.686.751 ilköğretim öğrencisinin fiziki gelişimlerine ve

² <http://tuikapp.tuik.gov.tr/adnksdagitapp/adnks.zul>

oturma eylemine yönelik alışkanlıklarına etkisi olabileceği kesinlikle gözden kaçırılmaması gereken bir olgudur. Özellikle oturma alışkanlığı göz önüne alındığında, yanlış oturma biçimi alışkanlıklarının postürü bozarak kişide sağlıkla ilgili geçici ve kalıcı olmak üzere çeşitli olumsuzluklara neden olduğu bilinmektedir. Gelişme çağındaki bu yaş grubu çocukların da, tahta sıralarda saatlerce aynı pozisyonda kalmaları, sağlıksız bir oturma alışkanlığını kalıcı hale getirmektedir. Bilindiği üzere mevcut kullanımdaki sınıf mobilyaları, küçük ve orta ölçekli firmalarca, herhangi bir bilimsel veriye dayanmaksızın, deneme yanılma, göz kararı gibi oldukça iptidai yöntemlerle üretilmiştir. Bu durum, ürünleri kullanan öğrencilerde bir takım sağlık problemlerine ve dolayısıyla performans düşüklüğüne neden olmaktadır. Tasarım anlayışından uzak, ergonomik olmayan ve antropometrik verilere dayanmadan imal edilmiş ahşap sıralar, öğrencilerde çoğunlukla kronikleşen sırt, boyun, bacak ve omuz ağrılarına neden olmaktadır³. Dolayısıyla, kullanıcının doğru postürde oturmasına olanak vermeyen ve/veya doğru postürde oturduğu destekleyemeyen ürünlerin, sağlıklı ve güvenli ürünler olabilmeleri için kullanıcılarına yönelik bilimsel verilere dayanarak yeniden tasarlanması bir zaruriyet haline gelmektedir. Doğru oturma pozisyonunun korunması amacıyla, antropometrik verilere dayalı oturma ürünlerinin tasarlanması önemlidir.

Ergonomi biliminin bir alt kolu olan antropometri insan vücut ölçülerinin belirlenmesi ve uygulanması ile uğraşan bir bilim dalıdır ve insanlar tarafından kullanılmak üzere tasarlanan objeleri; insan ölçülerıyla ilişkilendirmek ve insana yakın çevrenin tasarlanması için, insan vücudu strüktürünün ve ölçülerinin bilinmesini hedefler⁴. Bir başka deyişle, her türlü araç ve gereç kullanıcılarının (yaş ve cinsiyetlerine göre değişiklik gösteren) boyut farklılıklarını gözetenerek (insan-çevre için ara kesit) tasarımları yapmak için Antropometri biliminden yararlanır. Antropometrik ölçüler yaşa, cinsiyete, etnik kökene ve yaşanan bölgeye göre değişiklik göstermesinin yanı sıra toplulukların yaşam standartlarında ve evrimlerinde meydana gelebilecek değişimler nedeniyle de sıkça yenilenerek güncellenmelidir. Ancak ülkemizde güncelleme

yapabileceğimiz bir antropometrik veri yığını bile henüz mevcut değildir. Bunun başlıca nedeni ülkemizdeki antropometrik araştırmaların sayısal yetersizliğidir. Bu temel yetersizlik Türkiye'deki tasarım çalışmalarını iki şekilde etkilemektedir: Birincil olarak Türkiye'de yaşayan insanların vücut ölçülerıyla uyumlu olmayan, Avrupa veya Amerika yerleşiklerinin antropometrik ölçülerinin baz alındığı ürünlerin tasarlanması; İkincil olarak, tasarım aşamasında antropometrik verilerden hiçbir şekilde yararlanılmadan ürünlerin tasarlanması. Okul sıralarının imalatında da çoğunlukla ikincil etki gözlemlenmektedir.

Türkiye'de, yukarıda bahsedilen açığı gidermek üzere öğrencilerin antropometrik verilerini elde etmek adına çok az bilimsel çalışma yapılmıştır. Duyar⁵, Göral-Yıldızlı ve Mayda⁶ & Kocoglu'nun⁷ araştırmaları Türkiye'de yaşayan çocukların büyüme standartlarının tespit edilmesi konusuna odaklanmıştır. Duyar, 1992'de yaptığı çalışmada yaşları oniki onyediden yirmi beş arasında değişen ve Türkiye'nin yedi coğrafik bölgesini temsilen 1200 çocuktan toplam 22 adet antropometrik veri toplamıştır. 1996'da, Göral-Yıldızlı büyüme standardı ve yetersiz beslenme ilişkisini analiz edebilmek amacıyla 0-6 yaş aralığındaki 1800 çocuktan antropometrik veriler toplamıştır. Mayda and Kocoglu, Sivas ilinde yaşayan 114959 ilköğretim öğrencisinden, bölgesel büyüme standartlarını belirlemek amacıyla antropometrik veriler toplamıştır.

Türkiye'de gerçekleştirilen ve okul sıraları ile öğrencilerin bedensel ölçülerinin uyumluluğunu inceleyen çalışmalara örnek olarak Erdoğan ve arkadaşları'nın⁸ 2007'de yürüttüğü ve Uluysal ve Kurt'un⁹ 2007'de gerçekleştirdiği çalışmalar örnek gösterilebilir.

Erdoğan ve arkadaşları İstanbul, Kadıköy'de bulunan 24 ayrı ilkokulun bilgisayar laboratuvarlarının US-OSHA Ergonomik Değerlendirme Kontrol Listesi'nin Türkiye'ye adapte edilmiş versiyonunu baz alarak ergonomik kriterlere uygunluğunu denetlemiştir. Aynı amaçla, Uluysal ve Kurt 2011'de Eskişehir'de bulunan 30 ilköğretim okulunun bilgisayar laboratuvarlarını US-OSHA Ergonomik Değerlendirme Kontrol Listesi'ne göre analiz etmiştir. Her iki araştırmanın sonucunda da

³ Geirlach, P. (2002). Physician Perspectives on Children Musculoskeletal and Vision Disorders in Geneva, Switzerland. The XVI Annual International Occupational Ergonomics And Safety Conference, (s. 1-4). Toronto, Canada.

⁴ Koskelo, R., Vuorikari, K., & Hänninen, O. (2007). Sitting and Standing Postures are Corrected by Adjustable Furniture with Lowered Muscle Tension in High-School Students. *Ergonomics* vol.50(10), 1643-1656.

⁵ Murphy, S., & Buckle, P. (2003). Back Pain amongst School Children and Physical Risk Factors in Schools. 'Back Pain In Schoolchildren - Causes and Solutions' Conference. United Kingdom: Robens Centre For Health

⁶ Pheasant, S. (1986). *Bodyspace-Anthropometry*. In: *Ergonomics and Design*. London: Taylor & Francis.

⁷ Chaffin, D., & Anderson, G. (1991). *Occupational Biomechanics*. New York: Wiley.

⁸ Smellie, S. (2003). The Limitations of a Standard Workstation for its User Population, *Ergonomics*, 6(3-4): 101-108.

⁹ Duyar, I. (1992, Unpublished PhD. Thesis). Growth Standards of 12-17 Aged Turkish Students. Ankara: Hacettepe University, Institute of Social Science.

¹⁰ Göral Yıldızlı, M. (1996, Unpublished PhD. Thesis). Büyüme ve gelişmenin değerlendirilmesinde antropometrik ölçütler. Adana: Çukurova Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü.

¹¹ Mayda, A. S., & Kocoglu, G. (1999). Sivas il merkezindeki ilkokul çocukları için referans antropometrik değerler. Sivas: Cumhuriyet Üniversitesi Yayınları.

¹² Erdoğan, Y., Erkoc, M. F., & Sakar, C. (2007). Kadıköy ilçesindeki ilkö, orta ve yüksek öğretim kurumlarındaki bilgisayar laboratuvarlarının Osha ergonomik kriterlerine göre incelenmesi. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 6(20), 83-94.

¹³ Uluysal, B., & Kurt, A. A. (2011). İlköğretim Bilgisayar Laboratuvarlarının Ergonomik İlkelerle Göre İncelenmesi: Eskişehir İli Örneği. *Ahi Evran Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 12(2), 271-285.

bilgisayar labratuvarlarının teknik donanımları yeterli bulunmuş ancak, doğru çalışma ve oturma pozisyonlarını elde etmede ekipmanların ve düzenlemenin yetersiz kaldığı tespit edilmiştir.

Yukarıda bahsedilen çalışmaların hepsinde, antropometrik verilerin toplanması bir amaç değil araç niteliğindedir. Bu çalışmalardan farklı olarak, sadece çocukların antropometrik verilerini belirlemeyi hedefleyen ve Türkiye’de gerçekleştirilen çalışmalar da mevcuttur. Bu çalışmalardan en önemlisi ve ilk olma niteliğindeki Kayış’ın¹⁰ 1986’da yapmış olduğu çalışmadır. Kayış, Ankara’da yaşayan altı ve onüç yaş arası toplam 3584 çocuktan toplam 15 antropometrik veri toplayamış ve bir veri benkası oluşturmaya çalışmıştır. Bu çalışma daha sonra Kayış¹¹ ve Kayış ve Özok¹² tarafından sınıf mobilyası tasarımında kullanılacak ölçülerin elde edilmesi adına veritabanı haline getirilmesi amacıyla revize edilmiştir. Bu çalışmaların hiçbirinde tasarımda ölçülerin nasıl kullanılması gerektiğini içeren bir kılavuz oluşturulmamış veya örnek bir ürün tasarlanmamıştır ancak her sınıf ve yaş grubu için farklı ölçeklendirilmiş sınıf mobilyası tasarlanması gerektiği sonucuna ulaşmışlardır. Kayış ve Özok’un yukarıda bahsi geçen çalışması dışında, Akın ve Sağır’ın¹³ 1998’de yürütmüş ve tamamlamış oldukları çalışmaları da doğrudan sınıf mobilyası üzeridir. Akın ve Sağır bu çalışmalarında Van ilinde yaşayan dokuz ve on yaşlarındaki toplam 245 çocuktan 14 farklı antropometrik ölçü toplamışlar fakat elde ettikleri bu ölçüleri herhangi bir tasarıma uygulamamışlardır. 2006’da, Burdurlu ve arkadaşları¹⁴ Ankara’da yaşayan oniki ve onbeş yaşları arasındaki 668 öğrencinin sınıflarda kullanılan sıra ve sandalyelerin, yazı tahtalarının ve askıların tasarımında kullanılmak amacıyla antropometrik özelliklerini saptamışlardır. 2010 yılında ise Usan¹⁵ ilkököl sıralarının ergonomik kriterlere uygunluğunu analiz etmek amacıyla Çukurova bölgesindeki toplam 1079 ilköğretim öğrencisinden antropometrik veriler toplayarak, elde ettiği bu verileri öğrencilere uyumlu bir sıra tasarlamak üzere kullanmıştır.

Bu çalışmalar dışında Türkiye’de yüksek öğretim çevrelerinin antropometrik uygunluğunu araştıran

çalışmalar da yapılmıştır. Bu çalışmalar Gönen and Kalinkara¹⁶, Tunay, Melemez & Dizdar¹⁷ ve Kahya, Gulseren, Gelen & Aydın’a¹⁸ aittir.

Aslında antropometrik veriler; cinsiyet, etnik köken ve yaşam standartı gibi birçok etkene bağlı olarak değiştiği için gruplara yönelik temsiliyetin geçerliliği de kritik bir önem taşımaktadır. Bahsettiğimiz dokuz çalışmanın hiçbirisi, ülkenin üçüncü büyük kenti olan İzmir’de yaşayan öğrencileri temsil edecek antropometrik verileri içermemektedir.

Yurtdışında konuyla ilgili olarak yürütülen araştırmalara genel olarak iki ana grup altında toplanmaktadır. Bunlardan ilki antropometrik verilerle kullanımdaki mevcut sınıf mobilyalarının uyumsuzluğunu tespit etme amacı gütmektedir. İkincisi ise tespit edilen uyumsuzlukların neden olduğu öğrencilerin sağlığı üzerindeki olumsuz etkilerin tespit edilmesine yöneliktir. Bizim tamamlamış olduğumuz bu bilimsel araştırmada ise uyumsuzluk tespiti veya olumsuz etkilerin belirlenmesi başlıkları amaç kapsamı dışında bırakılmıştır.

Bir ilk olma özelliği taşıyan bu çalışmada ise, İzmir’de yaşayan oniki ve onüç yaşındaki öğrencilerin antropometrik verileri belirlenmiş, antropometrik olarak uyumlu, ergonomik okul sıralarının tasarımına yönelik bir kılavuz hazırlanmıştır. Proje kapsamında, 2011-2012 eğitim-öğretim yılı bahar dönemi başlangıcında; Cemil Midilli İÖO, Rıza Özmenoğlu İÖO ve Ali Erentürk İÖO’nda okuyan toplam 393 (207 erkek, 186 kadın) öğrenciden, Holtain Antropometer yardımı ile on dört ayrı antropometrik ölçü toplanmıştır. Toplanan antropometrik ölçüler sırasıyla; diz yüksekliği, diz altı yüksekliği, kalça gerisi- diz mesafesi, kalça gerisi- diz altı mesafesi, kasık-diz mesafesi, kasık-diz altı mesafesi, dirsek yüksekliği, diz-diz arası genişlik, kalça genişliği, dirsek-dirsek arası genişlik, omuz genişliği, omuz yüksekliği, göz hizası yüksekliği ve baş üstü yüksekliğidir. Boy uzunlukları çıplak ayak, ayak topukları birleşik, vücut ağırlığı iki ayağa eşit olarak dağıtılmış, kollar ve avuç içleri her iki yanda vücuda birleşik, gövde anatomik duruş pozisyonunda stadiometrenin dikey tablasına birleşik,

10 Kayış, B. (1986). An Anthropometry Survey on Turkish Primary School Children. The Scientific and Technical Research Council of Turkey.

11 Kayış, B. (1987). Using of the anthropometric Data in Ergonomic Designing of Primary School Buildings. The Scientific and Technical Research Council of Turkey.

12 Kayış, B., & Özok, A. F. (1991). Anthropometric Survey Among Turkish Primary School Children. Applied Ergonomics vol.22, 55-56.

13 Akın, G., & Sağır, M. (1998). İlköğretim Sıra ve Altılıklarının Ergonomik Tasarımında Antropometrik Veriler. 6th Ergonomic Congress (s. 68-78). Ankara: MPM Publications No:622

14 Burdurlu, E., Usta, İ., İlçe, A. C., Altun, S., & Elibol, G. C. (2006). Static Anthropometric Characteristics of 12-15 Aged Students Living in Ankara/Turkey. Hacettepe Üniversitesi, Sosyolojik Araştırmalar E-Dergisi.

15 Usan, S. (2010). Unpublished Master Thesis). A View of Ergonomic Evaluation of Primary Schools and Rearranging: Applications in Çukurova Region. Adana: Çukurova University, Institute Of Natural And Applied Sciences.

16 Gönen, E., & Kalinkara, V. (1993). Analysis Of Anthropometric Characteristics of the Female students Going on University Education. 4th Ergonomics Congress (s. 93-106). Ankara: MPM Publications No:509.

17 Tunay, M., Melemez, K., & Dizdar, E. N. (2005). Yüksek Öğretimde Kullanılan Okul Sıra Ve Masaların Antropometrik Tasarım (Bartın Orman Fakültesi Örneği). Teknoloji, 8(1), 93-99.

18 Kahya, E., Gülseren, E., Gelen, E., & Aydın, S. (2011). Yüksek Öğretim Öğrencileri İçin Ergonomik Sıra Ve Masa Tasarımı. 17th Ergonomic Congress (s. 2-42). Ankara: MPM Publications.

gözler karşıya odaklanmış durumda iken inspirasyon aşamasında, baş frontal düzlemde ve baş üstü tablası verteks noktasına degecek şekilde yerleştirilmiş ve ölçüm 0,5 mm hassasiyetle mm. cinsinden alınmıştır. Antropometrik ölçümlerin tümü aynı kişiler tarafından vücudun sağ bölümünden iki kez alınarak ortalamaları kullanılmıştır. Toplanan ölçüler IBM SPSS Statistics v20.0.0 programıyla analiz edilmiş, %5 ve %95 frekans dağılımı, maksimum, minimum, ortalama ve standart sapma değerleri hesaplanmıştır. Analiz sonucu elde edilen antropometrik veriler, literatür kapsamında yeniden değerlendirilmiş, tasarıma entegre edilebilmeleri amacıyla, oturma yüksekliği, oturma derinliği, oturma genişliği, sıra arkalığı yüksekliği ve masa yüksekliği ana başlıkları altında gerekli hesaplamaları yapılmış ve son olarak da, örnek bir ürün tasarlanmıştır.

Proje Yürütücüsü: Önder Erkarlan

Proje Çalışanı: M. Ferit Aydın
BAP 2014 Projesi

Mobilya Sektöründe Tasarım İnovasyonu: İnovasyon Stratejileri Bağlamında Türkiye ve İsveç Kıyaslaması

Problem Durumu

Günümüz ticaret koşullarında rekabet edebilir ürünlerin ortaya konması açısından inovasyonun önemi gitgide artmaktadır. Hatta inovasyon, rekabet edebilirliğin en temel koşullarının başında gelmektedir. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin büyük ekonomilerle rekabet edebilmesi ve ihracat payını büyütmesi için inovasyon ve ar-ge çalışmalarına gerekli önemi verip bu alanda stratejik çalışmalar yürütmesi gerekmektedir. Bu bağlamda son yıllarda küçük ve orta ölçekli işletmelere verilen ar-ge desteği artırılmıştır. Konu ile ilgili olarak Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ("Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Konusunda Artık Yürümek Değil, Koşmak Zamanıdır," 2011), Türkiye İnovasyon Konferansı'nın başlangıç konuşmasında, Türkiye'nin inovasyona verdiği önemi vurgulamaktadır: "Millet olarak, tarihin hızlı akışı karşısında bilim, teknoloji ve inovasyon konusunda artık yürümek değil, koşmak zamanıdır... Çünkü ekonomik büyüme, her zaman kalkınmaya yol açmayabilir. Ekonomik kalkınmadan anlaşılan, büyümenin uzun dönemde sürdürülebilir olmasıdır. Schumpeter'in söylediği gibi, istediğiniz kadar posta arabasını birbirine ekleyin, demiryolu seviyesine ulaşamazsınız."

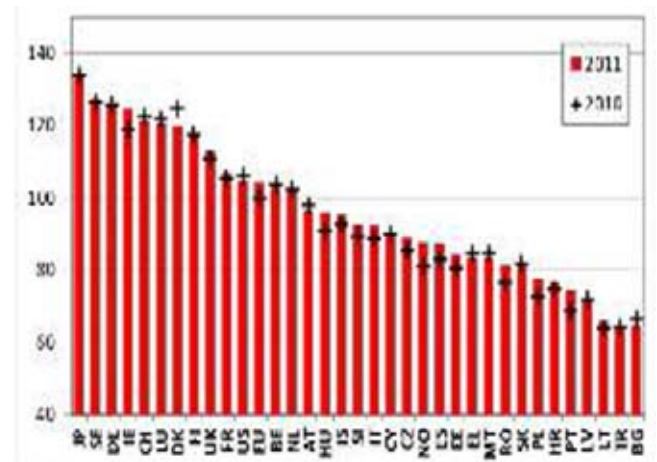
İnovasyonla alakalı yapılan internet araştırmasında, kısa aralıklarla düzenlenmiş ve düzenlenecek, birbirinden bağımsız konferans, seminer, eğitim gibi pek çok habere rastlamaktayız. Bu haberlerin istatistiksel bir

kaydı bulunmamakla beraber; konuyla ilgili 2011 – 2013 yılları Dünya Ekonomik Forum raporları ("The Global Competitiveness Report 2011," 2011; "The Global Competitiveness Report 2012," 2012; "The Global Competitiveness Report 2013," 2013), Türkiye'nin inovasyon alanındaki gelişimini göstermektedir. Buna göre Türkiye, son 3 yıl içerisinde, inovasyon kapasitesine göre 71. sıradan 45. sıraya yükselmiştir.

	2011 - 2012		2012 - 2013		2013 - 2014	
Gösterge	Değer	Sıra /142	Değer	Sıra /144	Değer	Sıra /148
İnovasyon kapasitesi	3,0	71	3,4	48	3,8	45
Bilimsel araştırma enstitü kalitesi	3,3	89	3,4	88	3,7	63
Ar-ge yatırımı olan firmalar	3,1	62	3,2	56	3,1	68
Ar-ge çalışmalarında üniversite-sanayi işbirliği	3,5	74	3,6	70	3,9	52
İleri teknoloji ürünlerin kamu ihalelerindeki durumu	3,8	56	4,0	32	4,1	23
Araştırmacı ve mühendis erişilebilirliği	4,5	35	4,5	41	4,4	53

Tablo 1. Türkiye Rekabet Raporu
(Kaynak: The World Economic Forum Reports 2011, 2012, 2013)

Türkiye'nin inovasyon yeterliğinin daha detaylı analiz edilmesi açısından bir kıyaslama yapmak daha doğru olacaktır. Bu kıyaslama için, inovasyon kapasitesi ve tasarım kültürü açısından ileri bir konumda bulunan İsveç uygun görülmüştür. İsveç, mobilya sektöründe hem tasarım hem de üretim anlamında lider Avrupa ülkeleri arasındadır. Piyasaya sürdüğü ürünlerle bir inovasyon devi olan Ikea, İsveç'ten tüm dünyaya ihracat yapmaktadır. Ayrıca, Lammhults, Offect, Bla Station ve Mitab gibi büyük mobilya şirketleri de rekabet payı yüksek diğer İsveç firmaları arasındadır. Avrupa Komisyonu Raporu'na ("Measuring innovation output in Europe: towards a new indicator," 2013) göre İsveç, Avrupa Birliği üyeleri arasında inovasyon lideri konumundadır:

Şekil 1. İnovasyon çıktıları raporu
(Kaynak: The European Commission Report, 2013)

Tasarımın uygulama alanı bulduğu sektörlerden ilk sıralarda bulunan mobilya sektörü, Türkiye’de tasarım inovasyonunun analizi için uygun konumdur. Konfeksiyon sektörü günlük kullanımda en geniş alana sahipse mobilya sektörü ikinci sırada yer almaktadır. Gerek Türkiye pazarına açılan yabancı şirketlerin artan sayısı, gerekse ihracat potansiyeli yüksek Türk firmalarının sektörde güçlenmesi nedeniyle mobilya sektörü inovasyona, özellikle tasarım inovasyonuna gereksinim duymaktadır.

Sonuç olarak Türkiye’de tasarım inovasyonu ve stratejik planlaması üzerine yapılan çalışmalar yetersiz durumdadır. Bu alanda karşılaştırmalı bir analiz gereksinimi vardır. Tasarımın uygulama alanı bulduğu bir sektör olan mobilya sektörü üzerinden Türkiye’de tasarım inovasyonu araştırması bu çalışma ile yapılacak olup ortaya çıkan sonuçlar söz konusu alanlarda daha ileri bir konumda bulunan İsveç örneği ile kıyaslanacaktır.

Araştırmanın Amacı

Bu projenin amacı, Türkiye mobilya sektöründe tasarım odaklı inovasyon stratejilerinin analizini yapmak ve çıkan bulguları İsveç örneği ile kıyaslanmaktır. Her iki ülkede mevcut tasarım inovasyonundaki kısıtlamaların, süreç yönetiminde izlenen yolların, başvuru bilgileri kaynaklarının analizi ve bu bilgi kaynaklarına erişimin ne şekilde yürütüldüğü bu projenin kapsamını oluşturmaktadır. Bu bağlamda ortaya çıkacak veriler, organizasyonel sonuçlar ve çözüm önerileri olarak, İsveç örneği ile kıyaslanıp sonuçlandırılacaktır.

Araştırmanın Önemi

Tasarım ürünlerinde esas ilke katma değer sağlamaktır. Aynı zamanda inovasyon tasarım ve rekabet koşullarında en temel gereklerden biridir. Bu nedenlerle tasarım odaklı inovasyonun irdelenmesi önem taşımaktadır. Özellikle Türkiye gibi gelişmekte olan ülkelerin, gelişmiş ülkelerle rekabet edebilmesi için tüketici ürünlerinde ar-ge ve yenilik yatırımlarına önem vermesi gerekir. Bu alanda stratejik planlamaların yapılması bir zaruret haline gelmiştir. Üniversite-sanayi işbirliğini hedefleyen Teknoparkların artan sayısı ve bu kapsamda sağlanan devlet destekleri, tasarım, ar-ge ve yeniliğe verilen önemi göstermektedir. Buradan hareketle yürütülecek olan proje, mobilya sektöründe tasarım odaklı inovasyonu inceleyerek stratejik çıkarımlar ortaya koymayı hedeflemektedir. Ayrıca, ülkemiz tasarım kültürünün tüm toplum geneline yerleşmesi ve ileri medeniyetlerle eşdeğer ölçütlere ulaşabilmesi açısından stratejik yaklaşımlar değer kazanmaktadır. Bu bağlamda yürütülecek projenin İsveç modeli ile Türkiye kıyaslaması içermesi açısından geçerliliği yüksek olacaktır.

Alt Problemler:

1. İnovasyonun mobilya sektörüne nasıl uygulanabileceği,
2. Türk mobilya firmalarının, inovasyonu üretim ve tasarım süreçlerinde nasıl konumlandığı ve İsveç’le kıyaslanması,
3. Türk mobilya firmalarının yeni ürün geliştirme stratejilerinin neler olduğu ve İsveç’le kıyaslanması,
4. Tasarım ve tasarımcının, Türk mobilya firmalarının inovasyon süreçlerinde nasıl konumlandırıldığı ve İsveç’le kıyaslanması,
5. Mobilya sektöründe, stratejik inovasyon planlamasında rol oynayan etken faktörlerin neler olduğu.

Sayıtlar:

1. Mevcut durumda, Türk mobilya firmalarının, gerek bütçe olarak, gerekse eylem-zaman planı olarak bir tasarım odaklı inovasyon planının bulunmadığı;
2. Ürün geliştirme sürecinde, firma içi ve firma dışı bilgi kaynaklarına erişimin düşük seviyede olduğu;
3. Tasarım odaklı inovasyon sürecinde, gerekli malzeme araştırmalarının yeterli düzeyde yapılmadığı ve hammadde kaynaklarının yeterince araştırılmadığı;
4. Ar-ge sürecindeki ürünlerde, yeterli seviyede ilk ürün testlerinin yapılmadığı;
5. Yeni geliştirilecek ürünlerin, sosyokültürel etkileri üzerine gerekli araştırmaların yapılmadığı;
6. Kullanıcı – ürün ilişkisinin antropometrik datalar kullanılarak test edilmediği;
7. Geliştirilmekte olan ürünlerin, radikal inovatif ürünlerden ziyade, mevcut ürünlerin varyasyonları ve/veya yeni eklentilerle farklılaştırılmış ürünler olduğu varsayılmaktadır.

Araştırmanın Yöntemi:

Proje süreci iki aşamadan oluşmaktadır. İlk aşamada Türkiye’de belirli kriterleri sağlayan dört mobilya firması incelenip analiz yapılacaktır. İsveç’te yapılacak incelemeler ikinci aşamayı oluşturmaktadır; burada da aynı kriterle seçilmiş dört mobilya firması üzerinden aynı yöntemler uygulanacaktır. Olgular çalışması yapılacak firmalar belirlenirken, hem Türkiye, hem de İsveç için

benzer nitelikteki firmaların seçilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda uluslararası geçerliği olan aşağıdaki kriterler esas alınmıştır:

Tablo 2. Olgu çalışması yapılacak firmaların seçim kriterleri

	Uluslararası tasarım yarışmalarında alınan ödüller *	Uluslararası fuarlara katılım sayısı *	Uluslararası ofis ve/veya temsilcilik sayısı	Piyasaya sürülen yeni ürün sayısı *	Toplam
Mobilya Firması	X	Y	Z	T	A

(*) Son 5 yıl ait veriler kullanılacaktır.

(**) (Uluslararası saygınlığa sahip, seçim kriterleri arasında inovasyon, yenilikçilik gibi ölçütlerin bulunduğu tasarım yarışmaları)

Olgu çalışması yapılacak firmalarda aranacak temel kriter, bir veya birden çok tasarımcı ile çalışıp çalışmadıkları olacaktır. Bu bağlamda incelenecek firmalar arasından en büyük 'A' değerine sahip ilk dört Türk ve İsveç mobilya firması olgu çalışmasında yer alacaktır. Çalışmaya katılmayı kabul etmeyen veya ulaşılamayan firmalar olması durumunda listedeki diğer firmalara sırasıyla ulaşılmaya çalışılacaktır.

Olgu çalışmasında yarı-yapılandırılmış görüşme metodu kullanılacaktır. Firma sahibi veya genel müdürü ile yapılacak röportaj kayıtlarına ek olarak firma çalışanları ile diyalog kurularak alınan verilerin güvenilirliği test edilecektir. Ek olarak fabrika üretim hattı incelenerek inovasyon sürecinin işlerliği analiz edilecektir.

İkili görüşmelerde sorulacak sorular 3 ana başlık altında toplanmış olup aşağıda verilmektedir:

1. Türkiye ve İsveç mobilya firmalarında tasarım inovasyon stratejileri ve tasarım araştırmalarının algılanmasına yönelik sorular
2. Türkiye ve İsveç mobilya endüstrisinde tasarım odaklı inovasyon sürecinin algılanmasına yönelik sorular
3. Türkiye ve İsveç mobilya endüstrisinde tasarım odaklı inovasyonun organizasyonuna yönelik sorular

Kaynakça

Bilim, Teknoloji ve İnovasyon Konusunda Artık Yürümek Değil, Koşmak Zamanıdır. (2011). Retrieved

20.01.2014, from <http://www.tccb.gov.tr/haberler/170/81465/bilim-teknoloji-ve-inovasyon-konusunda-artik-yurumek-degil-kosmak-zamanidir.html?c=585>

World Economic Forum. The Global Competitiveness Report 2011. (2011). In W. E. Forum (Ed.), Global

Competitiveness Report. Geneva, Switzerland: World Economic Forum. World Economic Forum. The Global Competitiveness Report 2012. (2012). In W. E. Forum (Ed.), The Global Competitiveness Report. Geneva, Switzerland: World Economic Forum

World Economic Forum. The Global Competitiveness Report 2013. (2013). In K. Schwab (Ed.), The Global Competitiveness Report Genova, Switzerland: World Economic Forum.

European Commission. Measuring innovation output in Europe: towards a new indicator. (2013). Brussels: European Commission.

GURUR DUYDUKLARIMIZ

Ödüller

HAVAN, havan

Yankı Göktepe, 2007

Barbarlar Grubu'nun "Barbarlar Sofrası" isimli sergisi için tasarlanmıştır.

Radikal Tasarım Yarışması

Aslı Kaya, 2006

2.lık Ödülü

ON OFF, sehpa

Yankı Göktepe, 2006

Üretici Firma: Fy Mobilya

Singapur Mobilya Fuarında on üründen biri olarak seçildi.

İçimizden

Research Highlights

Endüstriyel Tasarım Bölümü

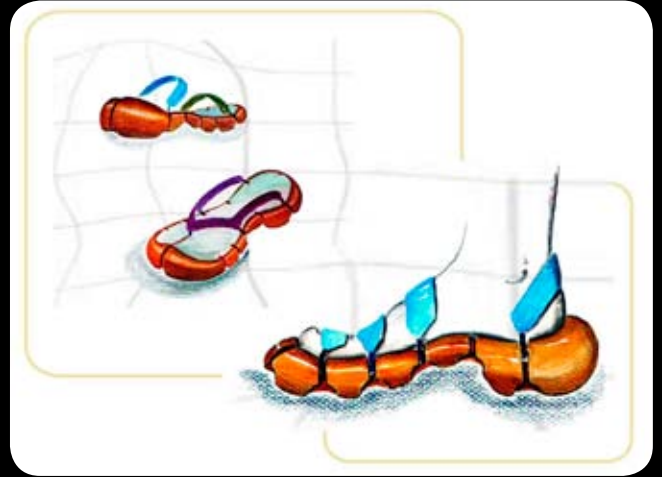

LOVE, kanepa

Yankı Göktepe, 2005

Üretici Firma: Fy Mobilya

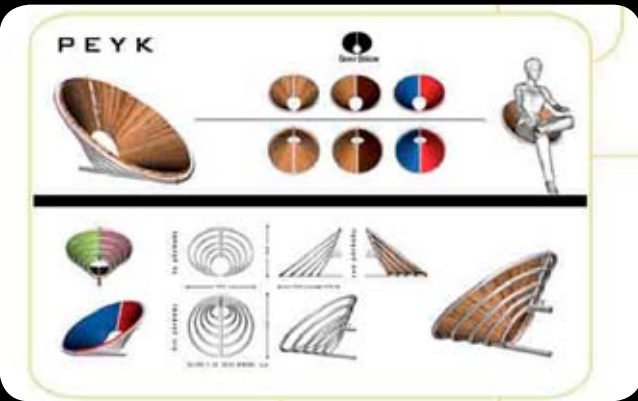
Singapur Mobilya Fuarında açık kategoride ilk beş finalistten biri olarak seçildi.

Ege Aysad Ayakkabı Tasarım Yarışması

Özgü Hafızoğlu - Deniz Deniz, 2003

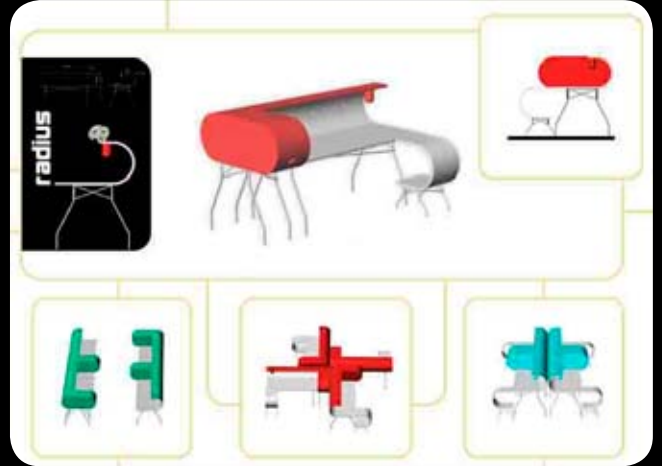
2.lık Ödülü

Demirdöküm & MSÜ Isı Araçları Tasarım Yarışması

Nergiz Yiğit, 2004

Mansiyon Ödülü

Delta Mobilya Ofis Tasarım Yarışması

Nergiz Yiğit, 2003

Mansiyon Ödülü

Core77 & Popular Science Tasarım Yarışması

Nergiz Yiğit, 2004

Mansiyon Ödülü

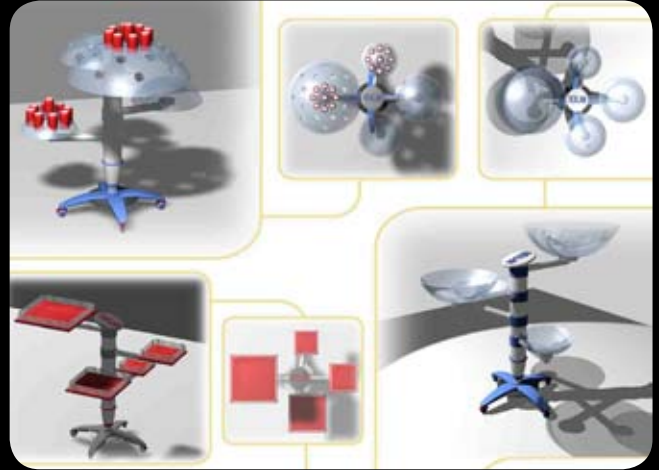
Ege Aysad Ayakkabı Tasarım Yarışması

Aslı Sancaktar, 2003

3.lük Ödülü

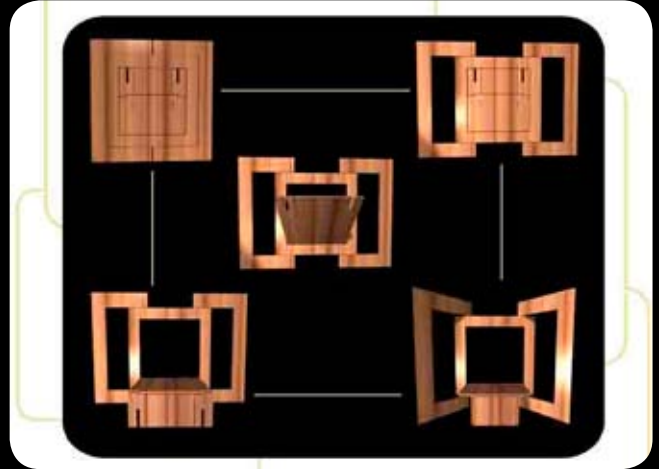
“Portfolyo’dan Hayata” Ev Aksesuarları Kategorisi
Nilüfer Talu, 2001
Beymen Academia, Başarı Belgesi (İlk 3)

ÜÇGE Stand Tasarım Yarışması
Yankı Göktepe, Erol Kaya, 2000
Mansiyon Ödülü

Ege Aysad Ayakkabı Tasarım Yarışması
Elif Kocabıyık, 2001
Mansiyon Ödülü

ÜÇGE Stand Tasarım Yarışması
Nilüfer Talu, 2000
3.lük Ödülü

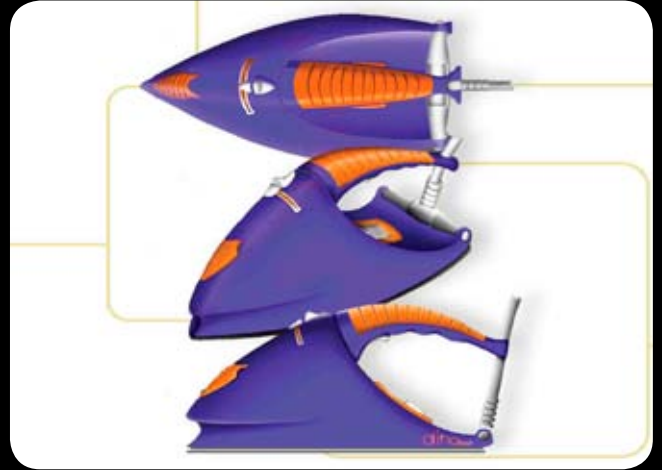
ÜÇGE Kasa Altlığı Tasarım Yarışması
Yankı Göktepe, Erol Kaya, 2000
2.lük ödülü

EPİD II. Promosyon Ürünleri Yarışması
Yankı Göktepe, 2000
3.lük Ödülü

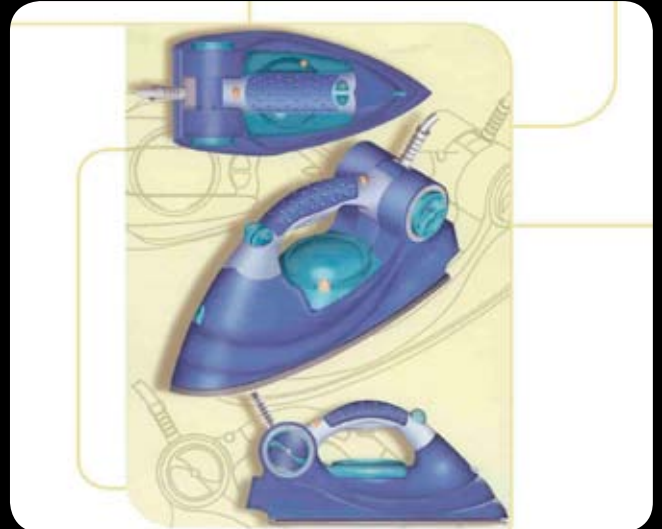
EPİD II. Promosyon Ürünleri Yarışması
Yankı Göktepe, 2000
Mansiyon Ödülü

EUREKA Ulusal Ütü Tasarımı Yarışması
Erol Kaya, Hakan Ünver, 1998
3.lük Ödülü

EPİD I. Promosyon Ürünleri Yarışması
Yankı Göktepe, 1999
2.lük Ödülü

EUREKA Ulusal Ütü Tasarımı Yarışması
Hakan Ünver, 1998
1.lük Ödülü

Vestel Altın Gönve Tasarım Yarışması
Erol Kaya, 1999
Mansiyon Ödülü

MackWorld - Bilkom Photoshop Yarışması
Erol Kaya, 1997
3.lük Ödülü

Yaptığı Özgün Tasarımlar Sınırları Aşıyor

Özgün mobilya ve sandalye tasarımları yurt dışındaki fuarlarda ilgi görüyor.

Dokuz Eylül Üniversitesi'nde gördüğü mimarlık eğitiminden sonra İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü'nde endüstri ürünleri tasarımı üzerinde yüksek lisansını tamamlayan Yankı Göktepe, aynı bölümde öğretim görevlisi olarak çalışmaya devam ediyor. Aynı zamanda mobilya sektöründe birçok markaya tasarım yapıyor. Bunlardan bazıları; Fy Mobilya, Stylish, Alfemo, Serter, by Kepi, Demircan Mobilya, Tansu Mobilya, Adas Design Studio, Caploonba, Kahve Diyarı.

Yankı Göktepe yaptığı tasarımları ve ülkemizdeki mobilya tasarım anlayışı konusundaki düşüncelerini bizimle paylaştı:

İMOB 2013'de sizin tasarımını yaptığınız mobilyalar oldukça dikkat çekti. Tasarım çalışmalarına nasıl başladınız? Kısaca bize tasarım serüveninizden de söz eder misiniz?

Orta öğrenimimi İtalya'nın Napoli kentinde tamamladıktan sonra tasarım serüvenim mimarlık ve tasarım eğitimleri ile devam etti. İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü endüstri ürünleri tasarımı bölümünde ambalaj tasarımı üzerine yüksek lisansı tamamladım. Daha sonra aynı bölümde tasarım uzmanlığı yaptıktan sonra, şuan hala öğretim görevliliği yapmaktayım. Aynı zamanda markalara sandalye tasarımı, mutfak tasarımı, ofis tasarımı, aksesuar tasarımı, promosyon ürünleri üzerine tasarımlarım devam ediyor. Uluslararası Milano ve Köln mobilya fuarları olmak üzere birçok uluslararası fuarlarda tasarımlarım sergilendi. Şuan Kahve diyarı firmasının Kurumsal kimlik ve fabrikasının iç mekan tasarımı devam etmektedir.

Ayrıca akademisyen bir kişiliğiniz var. Sizi takip eden genç tasarımcılara neler öğütlersiniz?

Öncelikle tasarım eğitimi almalarını öneririm. Eğitimin yanı sıra tasarım tecrübesi oldukça önemli. Tasarımcının bildiğini yapabilmesine, yapabildiğini de bilmesi gerektiğine inanırım. Yarışmalar da oldukça motive edici ve girişimciliği sağlayan bir konu. Teknoloji, malzeme, marka konularında inceleme ve araştırma yapmalarını öneririm. Sanatın, tasarımın, felsefenin her dalı ile ilgilenmek tasarımcının bakış açısını genişletir yeni ufuklar açar.

Ülkemizdeki mobilya tasarım anlayışını nasıl görüyorsunuz? Sizin gördüğünüz eksiklikler veya hatalar var mı?

Ülkemizdeki mobilya tasarım anlayışı, tasarımcı, üretici ve tüketici arasındaki bilinç seviyesi ile ilgili bir konu. Bunun için yaratıcı ve özgün bir toplum olmamız, yeniliklere açık olup, tasarım kültürünü oluşturmamız gerekiyor. Kendi toplumsal değerlerimize, tasarım katma değerini ekleyerek uluslararası alanda marka olmayı amaçlamalı. Bunu başaran ve başarmaya çalışan firmalarımız vardır. Son yıllarda ülkemizde mobilya sektörü yükselme trendi göstermekte, bu sevindirici bir gelişme. Buna örnek olarak İzmir firması olan Adas sandalye ile yapılan ortak çalışma sonucunda özgün sandalye tasarımları, İMOB 2013 fuarında başarılı bir şekilde sergilendi.

Son bir senedir ihracat yapan mobilya firmalarından sıkça "Türk Mobilya Tasarımı" üretmek istedikleri yönünde duyumlar alıyoruz. Size göre böyle bir mobilya tasarımı nasıl olmalıdır veya olacaktır. Bu konudaki görüşleriniz nelerdir?

2013 yılındaki mobilya ihracatımız 1,7 milyar dolar, hükümetimizin hedefi 2023 yılına kadar 6 milyar doları geçmek. Ancak bu rakamlara ulaşabilmek için yalnızca üretimi çoğaltmak yetmez, mobilya sektörümüzü Türk Mobilya Tasarımı ile destekleyerek, ürünlerde katma değer yaratıp, daha yüksek fiyatlara satarak hedefimize daha çabuk ulaşabiliriz. Bunu gerçekleştirmenin yollarından biri mobilya firmaları ile üniversitelerimizin endüstri ürünleri tasarımı bölümleri ile işbirliği yapmak olacaktır. Firmalarımızın üretim gücü ile üniversitelerimizin bilgi gücü bir araya gelerek işbirliği ile mümkün olacaktır.

Mobilyaya artı değer sağlayan unsurların başında gelen tasarım konusunun önemi konusunda düşünceniz nedir?

Markanın en önemli unsurlarının başında tasarım geliyor. Mobilya sektörü içinde bu böyle, Örnek olarak; 2012-2013 yılında Adas Design Studio 'yu çıkararak, tasarım yaparak katma değeri yüksek ürünler üretmeyi amaçladık. Bir yıl süren yoğun tasarım çalışması sonucunda sandalye koleksiyonu oluşturduk. Tasarlanan sandalye koleksiyonu uluslararası Köln Mobilya Fuarı'nda oldukça başarılı bir şekilde temsil edildi. Yapılan sandalye tasarımları dünyaca ünlü sandalye markası olan Thonet firmasının dikkatini çekmesi sonucu, Adas Design Studio ile Thonet firması arasında işbirliği yapılmasına olanak sağladı. Bu girişimin, tasarımın mobilya sektörüne artı değer sağlaması açısından önemli olduğunu düşünüyorum.

www.yankigoktepe.com

ETKİNLİKLERİMİZ

Seminer

Ergonomik Değerlendirme Araçları için Biyomekanik Modellerin Kişiselleştirilmesi: Bir MRG Çalışması

Dr. Celal Güngör 20.06.2013

İnsan lomber omurga üzerine etki eden kuvvetleri hesaplamak için, doğru biyomekanik model girdileri gereklidir. Ancak, bazı model girdileri varsayımlar ile sınırlıdır. En önemli model girdilerinden biri, erektör spinae kas kütlelerinin mekanik manivela kolu (ESMLA), tipik olarak biyomekanik modelleri kolaylaştırmak için sabit bir değer (5 cm veya 2 inç) kullanılarak değerlendirilir. Diğer bir deyişle, bu ham varsayımla, kısa ve hafif bir kadın ile uzun boylu ve ağır bir erkek aynı ESMLA mesafesine ve aynı miktarda omurga yüküne sahiptir. Ancak, erken Manyetik Rezonans Görüntüleme (MRG) çalışmaları, ESMLA mesafelerinin, konunun (karakteristik ve antropometrik) değişkenlerine duyarlı olduğunu göstermiştir. Bu MRG çalışmasının amacı, konu değişkenlerine (cinsiyet, yaş, boy, ağırlık ve yağsız vücut kitlesi, oturma yüksekliği, omuz genişliği gibi bazı ek antropometrik değişkenler) dayalı ESMLA mesafesini tahmin etmek için regresyon modelleri geliştirmektir. Bu, mevcut biyomekanik modellerin konu odaklı parametrelere dâhil edilmesini ve model tahminlerini geliştirmeyi ve daha sonra belirli bir görev için bel ağrısı riskini yakından tahmin etmeyi sağlayacaktır. Sonuçlar, ESMLA mesafesi, konu değişkenleri kullanılarak kolayca ve güvenilir bir şekilde tahmin edilebileceğini göstermektedir. Bu çalışmanın sonuçları ortaya koymuştur ki; sabit ESMLA değeri ve/veya deneysel olarak türetilmiş ortalama değeri kullanmak, bir regresyon modelinden daha yüksek hatalara neden olabilir. Bu çalışmada önerilen regresyon modelleri, omurga yükleme hesaplamalarında küçük hatalar anlamına gelen daha küçük hata yüzdeleri göstermiştir. Regresyon modelleri tasarımcılara, konu tabanlı omurga yükleme hesaplamaya ve kişiye özel yükleme sınırlamaları belirlemeye olanak sağlar.

Atölye

Art Incident Atölye Çalışmaları

Nilüfer Talu ve Ebru Yılmaz

Art Incident, modernlik eleştirileri üzerinden beslenen temalar ile sanat ve tasarım arakesitinde psikoloji yüklü çalışmalar ve söylemler üretmek üzere 2009 yılında kuruldu. Kurulduğu tarihten itibaren düzenlediği pek çok atölye çalışması ile tasarım eğitiminde eleştirel düşünce üretmenin önemini vurgulayarak, kuram ile uygulamayı birleştirmenin yollarını araştırmaktadır. Düzenlediği atölye çalışmaları ile ruh ve bedeni ayırtıran, akıl temelli baskın Kartezyen dünya görüşü ve algısını eleştirir ve bu algı ve düşünce geleneğinin modern birey üzerindeki olumsuz sonuçlarını ele alır. Birden beşe kadar numaralanan çoğunluğu mimarlık öğrencilerinin katılımı ile gerçekleşen atölye çalışmalarını özetlediğimizde bu travmatik sonuçların mahremiyet, yabancılaşma, yalnızlık, yalıtım, arzular ve hayaller gibi kavramlar eşliğinde çeşitlendiğini görürüz.

İlk atölye çalışması "W 01: Intimate Immensity/A 01: Mahrem Uçsuz Bucaksız" ile öğrencilerden kendileri için anlam ifade eden, uzun yıllardır sakladıkları küçük nesneleri ve eşyaları getirmeleri istendi. Bu bağlamda kendilerine Gaston Bachelard'ın Uzamın Poetikası adlı eserinde yer alan "Mahrem Uçsuz Bucaksız" başlıklı bölüm okutturuldu. Tefekküre dalan, düş kuran ruhun bir nesnede kendine uçsuz bucaksız yuva buluşu, Bachelard'ın metni ve öğrencilerin değerli nesneleri eşliğinde tartışıldı. Öğrencilerden kendi nesnelerine yuva olacak, onları gizleyecek çeşitli kutular tasarlamaları istendi.

Resim 1. Gizli saat kutusu (İdil Koçak'ın Çalışması, İYTE Mimarlık Fakültesi Öğrencisi), W 01: Intimate Immensity/ A 01: Mahrem Uçsuz Bucaksız, ART INCIDENT, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, İzmir, 2009.

İkinci atölye çalışması olan “W 02: Paper Modules-Intimate Bodies/A 02: Kağıt Modüller-Mahrem Bedenler,” ile cansız bir insan mankeni üzerine origami tekniği ile üretilen modüller eşliğinde kapalı bir koza inşa edilmeye çalışıldı. Modern dünyada bireyin yabancılaşması, yalnızlığı ve yalıtılmışlığı ilgili metinler eşliğinde tartışıldı.

Resim 2. Koza Çalışması, W 02: Paper Modules-Intimate Bodies/A 02: Kağıt Modüller-Mahrem Bedenler,” ART INCIDENT, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, İzmir, 2010.

Yaşar Üniversitesi mimarlık fakültesinde gerçekleşen “W 03: Mental Spheres-Restless Bodies/A 03: Zihinsel Alanlar-Huzursuz Bedenler” atölyesi bir önceki çalışmanın devamı niteliğinde gerçekleştirildi. Modern bireyin zihinsel alan arayışı, iç ve dış dünyasında yaşadığı tüm sorun, sıkıntı, yük ve basınç bedeninin ve zihninin merkezi olarak bireyin başı üzerinden tartışıldı. Başlıca bazen tamamen saran kozalar, bazen ise kısmen kapatan kafes sistemleri ile koruyucu kaskları anımsatan nesneler üretildi. Başın üzerindeki zihinsel ağırlık omuzlardan ve sırttan alınan destekler ile tüm bedene dağıtıldı.

Resim 3. Zihinsel Kasklar, “W 03: Mental Spheres-Restless Bodies/A 03: Zihinsel Alanlar-Huzursuz Bedenler,” ART INCIDENT, Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İzmir, 2011.

Urla Karantina Adası'nda Baykuşlar Toplanıyor'11 etkinliği çerçevesinde, Türkiye'nin farklı mimarlık bölümlerinden gelen öğrencilerin katılımı ile gerçekleştirilen "W 04: Object Hospital/A 04: Nesne Hastanesi" ile, kırık, dökük, sahihsiz eşyalar üzerinde çalışıldı. Bu eşyaların eksikleri benzer kesitleri üretilerek tamamlandı. Bu süreçte kapitalist üretim sistemi içinde zarar görmüş özne-nesne ilişkisi tartışıldı. Modern kültürde nesnenin öznesi için sadece meta değeri kadar anlamlı kalabilmesi, ve nesnenin öznesinin öznel anlamlandırılma süreçlerinden mahrum kalarak nasıl sahihsiz kaldığına dem vuruldu. Bu tüketim toplumunda, yine de, kırıkta olsa eski de olsa, taşıdığı anlamlar nedeniyle bağlandığımız ve yaşam boyu sakladığımız nesneler üzerinde düşünüldü.

Sonuç olarak bacağı kırık kolu eksik nesneler adeta canlılarmış gibi tedavi edilerek ya da tamamlanarak, dış dünyanın nesnelerinin özne bilinci tarafından kurulan anlamlarına odaklanıldı. Bir başka deyişle bu atölye ile özne-nesne arasındaki kayıp fenomenolojik diyalektik tartışıldı.

Beşinci atölye çalışması olan "W 05.01: Objects of Desire/A 05.01: Arzu Nesneleri" ile yabancılaşan özne ve nesne ilişkilerinin sonucu olarak nesnelerin tüketim toplumunda arzulan birer metaya dönüşümü tartışıldı. Gündelik yaşama yönelik bazı endüstriyel tüketim nesneleri satın alınarak, çeşitli parçalara dilimlendi. Ortaya çıkan dilimler kesitler olarak incelendi ve bu kesitlerin endüstriyel üretim yöntemleri ile ilişkileri tartışıldı. Kesitlerin benzerleri karton malzeme ile yeniden üretilerek orijinal kesitlerle birleştirildi. Tüm bu işlemler ile bu arzu nesnelerinin tüketim toplumundaki hafif, hareketli ve geçicilik temelli bağlamdan kopararak ağırlaştırıldıkları düşünüldü.

Resim 4. Bulunmuş Nesneler, Öncesi ve Sonrası, "W 04: Object Hospital/ A 04: Nesne Hastanesi," ART INCIDENT, Baykuşlar Toplanıyor'11, Karantina Adası, Urla, İzmir, 2011.

Resim 5. Kesitleri Üzerinde Çalışılan Bazı Arzu Nesneleri, "W 05. 01: Objects of Desire/ A 05. 01: Arzu Nesneleri," ART INCIDENT, İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, İzmir, 2012.

Art Incident gerçekleştirmeyi planladığı altı numaralı atölye çalışması ile modern kültürde üretim kavramına değinecektir. Bu atölyede üretim kavramı ile bireyin günlük yaşamı arasındaki ilişki tartışılacaktır. Mahremiyet kavramı ile başlayan, bireyin yalnızlığı ve yabancılaşmasına doğru uzanan ve O'nun nesneler ile olan geçicilik üzerine kurulu ilişkisini de ele alan üretim temelli yolculuk, üretim kavramı ile devam edecektir.

¹⁹ "W 01: Intimate Immensity/A01: Engin Mahremiyet," İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, İzmir, 02-03 Aralık 2009.

"W 02: Paper Modules-Intimate Bodies/A 02: Kağıt Moduller-Mahrem Bedenler," İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, İzmir, 02-04 Mart 2010.

"W 03: Mental Spheres-Restless Bodies/ A 03: Zihinsel Alanlar-Huzursuz Bedenler," Yaşar Üniversitesi Mimarlık Fakültesi, İzmir, 18 Mayıs 2011.

"W 04: Object Hospital/ A 04: Nesne Hastanesi," Baykuşlar Toplanıyor 11, Karantina Adası, Urla, İzmir, 25-29 Temmuz 2011.

"W 05. 01: Objects of Desire/ A 05. 01: Arzu Nesneleri," İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü, Mimarlık Fakültesi, İzmir, 02-05 Ekim 2012.

Ayrıca "W 05. 02: Everyday Life Creativity/A 05. 02: Gündelik Yaşamda Yaratıcılık" ile Aysun Aytaç kendisi bir atölye düzenleyip yöneterek Art Incident'in sanat ve tasarım arakesitindeki eleştirel söylemine katkıda bulunmuştur.

Art Incident Atölye Çalışmaları

Workshop 05.02: Gündelik Hayatın Yaratıcılığı

Öğretim Görevlisi Aysun Aytaç 2012

Gündelik Hayatın Yaratıcılığı atölye çalışması, gündelik hayatımızda farkında olarak veya olmayarak yaptığımız davranışları gözlemlemeyi amaçlamıştır. Atölyenin teması, Endüstriyel tasarım araştırmacısı Jane Fulton Suri'nin Thoughtless Acts? Observations on Intuitive Design (2005) isimli kitabına dayanmaktadır. Atölye, sıradan gibi görünen, hafife alınan; ama aslında sıradan insanın gündelik hayattaki yaratıcılığını ortaya çıkartan bu davranışların, çevremizdeki maddi dünya ile kurduğumuz ilişkinin göstergesi olduğuna vurgu yapmaktadır. Katılımcılar bu davranışları gözlemleyerek bir esin kaynağı bulmaya, bu davranışlardan yola çıkarak yeni tasarım fikirleri üretmeye ve tasarım fırsatları yaratmaya çalışmışlardır. Tüm katılımcılara Mimarlık Fakültesi tarafından katılımcı belgesi verilmiştir.

Jüriler

ID 501 Endüstri Ürünleri Tasarımı Stüdyosu

Öğretim Görevlisi Aysun Aytaç

Yüksek lisans programımıza, endüstriyel tasarım disiplini dışından kabul ettiğimiz öğrencilerin zorunlu olarak aldıkları ID 501 Endüstri Ürünleri Tasarımı Stüdyosu, bu öğrenciler için bilimsel hazırlık niteliğinde olacak şekilde hazırlanmıştır. Dersin amaçları şu şekilde sıralanabilir;

- Bir tasarım probleminin nasıl tanımlanacağını öğretmek,
- Tasarlama sürecini öğretmek,
- Renk, doku, form gibi tasarım araçlarını öğretmek,
- Tasarımda malzeme seçimi ve üretim yöntem ve tekniklerinin önemini öğretmek,
- Hedef tüketici ve market araştırması gibi kavram ve gerçeklerin ürün tasarımındaki önemini göstermek,
- Alanın teknik kavram ve kabuller, teknik ürünler ve teknik süreçler ile ilişkisini göstermek,
- Tasarlanan ürünün kullanılabilirliğini analiz etmeyi öğretmek,

- Bir tasarım problemi ve projesinin nasıl sunulacağını öğretmek.
- 8 AKTS kredi değeri olan ID 501 Endüstri Ürünleri Tasarımı Stüdyosu, 4 saat teorik, 8 saat pratik olmak üzere haftada 12 saat olarak işlenmektedir. Ders,

- Tasarım problemi belirleme: ihtiyacı ve/veya arzulanabilecek olanı tanımlamak ve karşılamak,
- Tasarım problemi eşliğinde ekonomik, toplumsal, kültürel bir kavram geliştirme,
- Tasarlama süreci: eskiz çalışmaları, ürün araştırmaları, modelleme,
- Ürün özellikleri: renk, doku, form,
- Malzeme seçimi, üretim süreci ve üretim teknikleri,
- Teknik kavramlar, ürünler ve süreçler,
- Kullanım süreci, kullanım senaryoları ve kullanıcı profilleri,
- Hedef tüketici, pazar araştırması ve satış noktası,
- Kullanılabilirlik, antropometri ve ergonomi,
- Psikoloji kavramları ve kullanıcının nesneyle olan duygusal bağı,
- Tasarım projesinin sunuluşu gibi disipline ait temel içeriklerden oluşur.

Dersi başarı ile tamamlayan öğrenciler aşağıda listelenen akademik ve mesleki becerilere sahip olurlar;

- Endüstriyel tasarım mesleğini ve endüstriyel tasarımcının sorumluluklarını tanımlayabilmek.
- Bir tasarım problemini çözmek için gerekli temel endüstriyel tasarım sürecini yürütebilmek.
- Bir tasarım problemini çözerken problemin farklı yönlerine odaklanabilmek.
- Bir endüstriyel tasarım problemini ekonomi, mühendislik, ergonomi, psikoloji, sosyoloji gibi ilişkili disiplinlerle beraber ele alabilmek.
- Alanla ilişkili gelişmeleri takip ederek bunları tasarım sürecinde değerlendirebilmek.

- Gerekli araçları kullanarak bir tasarım fikrini görsel ve sözel olarak sunabilmek.
- Pazardaki bir ürünü, formunu, fonksiyonunu, pazarını ve hedef kitlesini göz önünde bulundurarak eleştirel olarak değerlendirebilmek.
- Yeni fikir geliştirmek için çeşitli yaratıcılık teknikleri kullanabilmek.
- Grup çalışması deneyimi kazanabilmek.

Projeler: Öğrenciler dönem boyunca 3 proje gerçekleştirirler. Üç projede de öğrenciler, tasarlama sürecinin aşamalarını kendi seviyelerine uygun bir şekilde deneyimlerler. İlk proje bu aşamaları ilk defa deneyimleyecekleri bir projedir ve diğerlerine göre

daha basit, mekanizma içermeyen, seçilen malzeme ve onun üretim yöntemleri ile tanıştıran (tercihen plastik), insan-obje ilişkisini hem ergonomi açısından hem de kullanım senaryosu açısından belirli bir seviyede kurdurtan bir projedir. Bu aşamada verilen projeler plastik deterjan şişesi veya plastik tek kullanımlık çatal-bıçak seti gibi ürünlerdir. Öğrencilere detaylı bir tasarım şartnamesi verilir ancak onlardan yeni ürün konsepti için bir bağlam tanımlamaları beklenir. İkinci projelerinde tasarım problemine bir mekanizma veya ona benzer bir sistem dahil olur; pilli el feneri, elektrikli el aletleri gibi. Bu iki projede de öğrencilerden birebir boyutlarda maket istenir. Tüm projelerde farklı fikir üretme yöntemleri mümkün olan her adımda kullanılır ve fikirleri kağıt kalem kullanarak aktarma, çizerek düşünme ön plana çıkartılır. İlk projede öğrenciler el ile teknik çizim ve renklendirme yapmaları konusunda teşvik edilirken, sonrasındaki projelerde bilgisayar programları kullanmaları teşvik edilir. Son proje ilk iki projeden biraz farklı olarak öğrencileri konsept proje kavramı ile tanıştırır.

ID 512 İleri Ürün Geliştirme (2-4)4

Öğretim Görevlisi Nilüfer Talu

Bu ders lisansüstü öğrencileri yeni fikirler ve yeni ürünler geliştirmeleri için teşvik eder. Tasarım yeniliği, ürün geliştirme ve buluş terimlerinin anlamları, birbirlerinden farklılıkları ve benzerlikleri öğrencilerin tasarım çalışmaları eşliğinde tartışılır. Öğrencilerin tasarımları üç aşama dahilinde yönlendirilir: 1. bağlam araştırması ve verilen temanın anlaşılması; 2. problem tanımı ve yeni fikir geliştirme; 3. yeni ürün tasarımı. Bu süreçte öğrenciler bilinen tüm görsel anlatı yaklaşımlarını kullanabilirler: serbest el çizimler, grafik temsiller, öyküleyici anlatımlar, zaman ve hareket çalışmaları, üç boyutlu modeller, animasyonlar, vb.

İZMİR INSTITUTE OF TECHNOLOGY DEPARTMENT OF INDUSTRIAL DESIGN
IDB12 ADVANCED PRODUCT DEVELOPMENT

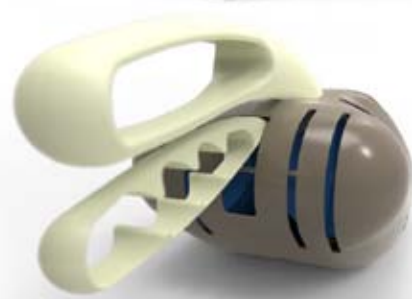

Gears that attached to handles make constantly vacuum effect.

Only 1 opening-closing action of handles, makes the air in and out for 6 times.

It uses no electricity.

Easy to use, even children can use it.

DESIGNED BY : UTKU KOÇAMAN

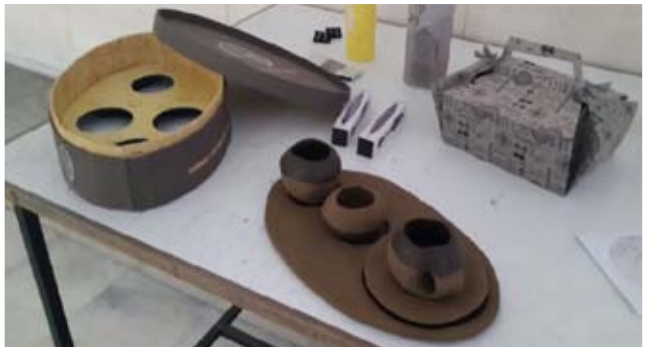
INSTRUCTOR : NİLÜFER TALU

ID 687 Ambalaj Tasarımı

Öğretim Görevlisi Yankı Göktepe

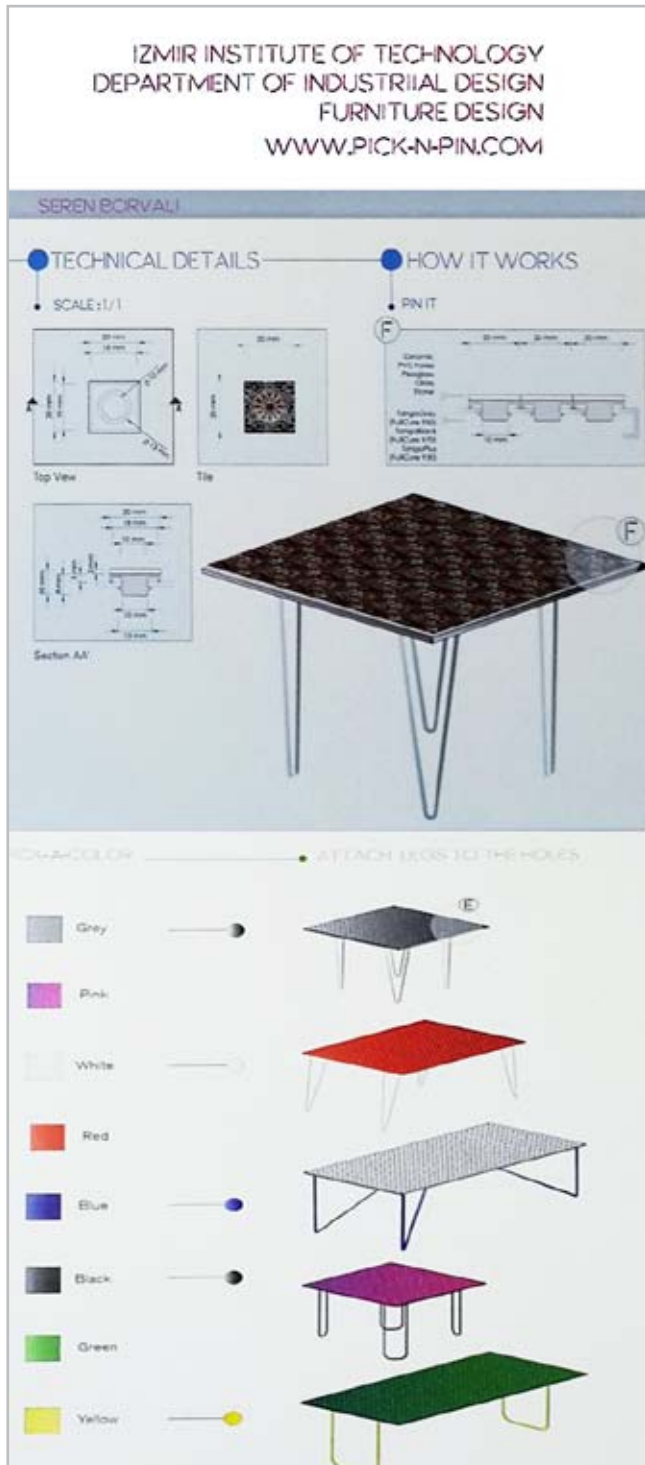
Dersin amacı, öğrencilerin ambalaj tasarımın, malzeme, üretim ve ergonomi yönü hakkında, ambalaj yapımı hakkında, ambalaj tasarımının kültürel, sosyal ve iletişim yönü hakkında bilgi sahibi olmasıdır. Dersin içeriği ambalajın malzeme, tüketim toplumu, grafik uygulamaları ve çevre konuları gibi birçok yönünün önemini açıklanmasıdır.

ID 688 Mobilya Tasarımı

Öğretim Görevlisi Yankı Göktepe

Dersin amacı öğrencilerin mobilya tasarımının, malzeme, üretim ve ergonomi yönü hakkında bilgi sahibi olması, mobilya yapımı hakkında, mobilya tasarımının kültürel ve sosyal yönü hakkında bilgi sahibi olmasıdır. Dersin içeriği tasarımcılara mobilya tasarımı ile ilgili olan insan faktörü, üretim tekniği ve ergonomi gibi konularda kavrayış sağlanmasıdır.

Diğer Etkinlikler

Ar. Gör. Utku Kocaman

The role of UI design in success of MMORPG in Turkish market
17.01.2014

Ar. Gör. M. Ferit Aydın

Design-driven Innovation in furniture industry: A comparison of Turkey and Sweden in terms of innovation process
17.01.2014

Ar. Gör. Burcu Taşkın

Comparing kitchen furniture design features and socio-cultural context
17.01.2014

Ar. Gör. Semih Danış

Miyazaki and Use of Technology; Features of Devices and their Effects on Story and Characters
13.01.2014

Yrd. Doç. Dr. Roman Onufrijchuk

Presentation Rhetoric
25.12.2013

Yrd. Doç. Dr. Bijan Aryana

Exploring Design for Country- Specific Customisation
25.12.2013

Dr. Ali Oğulcan İlhan

A computational approach to modeling the growth of disciplines and interdisciplines
17.11.2013

Dr. Sultan Sel

Mass Customization
30.09.2013

Öğr. Gör. Dr. Can Gündüz

Farklı Disiplinlerde Araştırma Süreçleri
23.09.2013

Ar. Gör. Hatice Aktürk

Tez Sürecinin Öğrettikleri
09.09.2013

Alkın Korkmaz

Academic Work on Interface and Interaction Design
02.09.2013

Öğr. Gör. Dr. Elif Kocabıyık

Evolutionary Perspective for Design
26.03.2013

Dr. Jeoung-Ah Kim

An example of a sustainable design research through an interdisciplinary approach
15.11.2012

Yrd. Doç. Dr. Roman Onufrijchuk

Design in an Age of Lively Stuff
16.10.2012

Öğr. Gör. Aysun Aytaç

Çalıştay: Everyday Life Creativity / Gündelik Hayatın Yaratıcılığı
09/10/12.10.2012

Öğr. Gör. Dr. Nilüfer Talu (Ebru Yılmaz ile)

Çalıştay: Art-Incident Workshop 05 - Objects of Desire / Arzu Nesneleri
02/05.10.2012

Prof. Randall Halle

Interzone Europe: Film & Cultural Space
02.04.2012

Yrd. Doç. Dr. Ayça Tunç Cox

Three Generations of Turkish Filmmakers in Germany: Three Different Narratives
02.02.2012

Okutman Osman Şişman

Sapkın Bir Tasarım Sözlükçesi
25.11.2011

Hazal Gumus

Sustainable Design for Grassroots Craft Production in Eastern Turkey
23.11.2011

Doç. Dr. Deniz Güner

Kayıp İmkanın Peşinde; Elif Tuğlasının Üretilmeyişi
10.05.2011

Yrd. Doç. Dr. Can Özcan

Bisikletinizi Çiğ mi, Pişmiş mi Alırdınız? - Yeni Nasıl Yaratılır? - Tasarımların Evrimi
04.05.2011

Yrd. Doç. Dr. Mine Ovacık

ÇUMİTAŞ Backhoe Loader 880 Tasarım Projesi - Tasarım Mutfağı 2007
13.04.2011

Öğr. Gör. Dr. Nilüfer Talu (Ebru Yılmaz ile)

Çalıştay: Art-Incident Workshop 02 - Paper Modules / Intimate Bodies
02/04.03.2010

Öğr. Gör. Dr. Nilüfer Talu (Ebru Yılmaz ile)

Çalıştay: Art-Incident Workshop 01 - Intimate Immensity
02/03.12.2009

Aslı Deniz Özakar

CONTEXT-MAPPING: A Method to Gain Deeper Insights to User's Needs and Dreams
21.11.2009

ÖĞRENİM HAREKETLİLİĞİ

Erasmus Programı kapsamında bölümümüzde dört farklı ülkeden toplam beş farklı üniversite ile ikili anlaşması vardır. Bugüne kadar 3 öğrenci Danimarka'dan, 1 öğrenci İtalya'dan, 1 öğrenci de İsveç'ten olmak üzere toplamda 5 öğrenci bölümümüzde eğitim almak üzere gelmiştir.

İkili Anlaşmalar

Ülke	Üniversite
İsveç	Linnaeus University, Jönköping University
İtalya	Universita degli Studi di Ferrara
Danimarka	Aalborg Universitet
Belçika	Howest de Hogeschool West Vlaanderen

Gelen Erasmus Öğrencileri

Charlotta Sofia Lind
Antonella Paparella
Andreas Knigge
Christine Fanny Olsen
Kristina Ekkellund Jensen

Ülke	Üniversite	Dönem
İsveç	Jönköping University	2012-2013
İtalya	Universita degli Studi di Ferrara	2012-2013
Danimarka	Aalborg Universitet	2013-2014
Danimarka	Aalborg Universitet	2013-2014
Danimarka	Aalborg Universitet	2013-2014

MEZUNLARIMIZ

ELİF KOCABIYIK

İYTE Endüstriyel Tasarım Yüksek Lisans
2004 Mezunu

İzmir Ekonomi Üniversitesi,
Endüstriyel Tasarım Bölümü, Öğretim Görevlisi, Dr.

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

İYTE Endüstriyel Tasarım Bölümü yüksek lisans programı, farklı disiplinlerden gelen kişileri bir araya getirmesi, kişiler arasındaki bilgi alışverişini tasarım disiplini özelinde besleyerek çoğaltması bakımından Türkiye'nin yegane endüstriyel tasarım yüksek lisans programlarından birisidir. Biryüksek lisans programı olarak tasarım araştırmasını, enstitü mantığı çerçevesinde sanayi ile işbirliği yapma amacı neticesi ile, yani tasarım pratiği kazanımı ile birleştirebilmiştir. Bu sebeple, lisansı tekstil mühendisliği olan bir kişi olarak, hem tasarım araştırması, hem de tasarım pratiği yapabilme yetisini bana kazandıran bir programdır.

ÖZGÜ ÖZKAN

İYTE Endüstriyel Tasarım Yüksek Lisans
2005 Mezunu

İzmir Üniversitesi
Mimarlık Bölüm Başkanı

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü

İYTE Endüstri Ürünleri Tasarımı Bölümü tam anlamıyla disiplinler arası bir karaktere sahiptir. Fen Bilimleri, Sosyal Bilimler, İktisat, Mühendislik gibi farklı disiplinlerdeki bilimsel verileri ve gelişmeleri tasarım olgusu içinde değerlendirip kullanılabilir bir ürün olarak sentezleyen bir yapıdadır. İYTE Endüstri Ürünleri Tasarım Bölümü Master Programı, farklı bilim dalları hakkında bilgi sahibi olmanın yanı sıra, o alanlardaki bilimsel verilerin niteliklerini analiz edip, kullanabilme özelliğini geliştirmektedir. Bölümdeki bilimsel araştırma ve eğitim politikası, araştırmacıların problemlere çok farklı açılardan bakabildiği geniş bir perspektifi onlara kazandırdığını söyleyebilirim. Böylelikle, hem düşünsel, hem de sosyal açıdan çok yönlü ve yaratıcı beyinleri, iletişim biçimlerini doğru kullanabilme nitelikleri ile doğru sistematize edebilmektedir. Çeşitli alanlarda etkin olabilen bireyler yetiştiren bu dinamik içerisinde çalışmış olmam, hedeflere ve inovatif fikirlere yön vermem ve uygulama alanındaki süreçleri planlamam açısından çok değerlidir.

Mezunlarımızdan Bazıları

Hatice Aktürk Abla

İYTE Mimarlık, doktora öğrencisi; Endüstriyel Tasarım Bölümü, araştırma görevlisi

Can Aysan

Serbest tasarımcı, yarı zamanlı öğretim görevlisi

Aysun Aytaç

İstanbul Teknik Üniversitesi, Endüstri Ürünleri Tasarımı, doktora öğrencisi; İYTE, Endüstriyel Tasarım Bölümü, öğretim görevlisi

Selen Başarır

Gediz Üniversitesi, Mimarlık Fakültesi, öğretim görevlisi

Aslı Çetin

İzmir Ekonomi Üniversitesi, öğretim görevlisi

Deniz Deniz

İzmir Ekonomi Üniversitesi, öğretim görevlisi

Özgün Dilek

İstanbul Teknik Üniversitesi, doktora öğrencisi

Ali Dünder

Kipa, tasarımcı

Yankı Göktepe

İYTE, Endüstriyel Tasarım Bölümü, öğretim görevlisi

Özlem İlhan

Alfemo, tasarımcı

Beril İmamoğulları

Politecnico di Milano, doktora öğrencisi

Evrin Kabukçu

Celal Bayar Üniversitesi, Salihli Meslek Yüksekokulu Moda Tasarım Programı, öğretim görevlisi

N. Aslı Kaya

İYTE Mimarlık, doktora öğrencisi; Endüstriyel Tasarım Bölümü, araştırma görevlisi

Burçin Özakar

Vestel, tasarımcı

Cenalp Ürgen

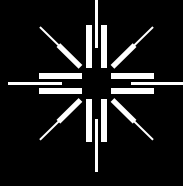
Cenalp Ürgen Design, Tasarım Bölümü Başkanı

Nilüfer Talu

İYTE, Endüstriyel Tasarım Bölümü, öğretim görevlisi

Hande Yılmaz

İYTE, doktora öğrencisi

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

Research Highlights

ENDÜSTRİYEL TASARIM BÖLÜMÜ ÖZEL SAYISI

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ
ENDÜSTRİYEL TASARIM BÖLÜMÜ

Gülbahçe Urla
35430 İzmir-TURKEY

Tel : +90 232 750 70 64
Faks: +90 232 750 70 12

<http://id.iyte.edu.tr>

İzmir Yüksek Teknoloji Enstitüsü
Gölbahçe Kampüsü Urla, İzmir 35430
0.232 750 6000 • bilgi@iyte.edu.tr

İZMİR YÜKSEK TEKNOLOJİ ENSTİTÜSÜ

www.iyte.edu.tr

Research Highlights